

Sant Andreu de Bancells

Vilanova de Sau

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sant Andreu de Bancells s/n
Emplaçament A 8km del km 27,5 de la carretera de Vic a Sant Hilari de Sacalm

Coordenades:

Latitud: 41.93484
Longitud: 2.44694
UTM Est (X): 454150
UTM Nord (Y): 4642690

Classificació

Número de fitxa 08303 - 126
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic Modern Barroc
Segle XI - XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPAC núm. 24830
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. Carrer de Santa Maria, 1. 08500 Vic.
Autoria de la fitxa Joan Casas Blasi
Data de registre de la fitxa: dt., 01/06/2010 - 02:00

Descripció

Aquest conjunt està format per tres elements, en primer lloc l'església, el cementiri a la part posterior i finalment un cos adossat que correspon a la sagristia.

Edifici d'una sola nau amb el creuer marcat. L'edifici primitiu d'estil romànic presenta nombroses modificacions posteriors sobretot al llarg del segell XVII amb la construcció de dues capelles laterals. L'absis es troba orientat a llevant i presenta una decoració d'arcs llombards i arcuacions cegues. Amb una petita finestra que s'obre al vell mig. A la part alta, sota la coberta hi ha una decoració de serra o dentada. A la façana principal situada a l'oest es pot observar la porta amb un arc de mig punt adovellat. A la part superior s'hi obre un petit òcul. A sobre hi ha el campanar de planta quadrada i amb la teulada d'agulla a quatre vessants. L'aparell constructiu és molt regular, sobretot a les parets originàries d'estil romànic ja que es pot observar la presència de carreus disposats en filades força regulars i units amb morter de calç. Els afegits posteriors presenten un aparell més irregular i també s'observen teules entre mig dels blocs a mode de tascons.

A la part posterior s'hi troba el cementiri. És un espai antigament ocupat per les sagrera que té origen al segle XI i que presenta continuat. Trobem dos punts amb nínxols i un conjunt de lloses al terra.

Finalment, trobem afegit a la paret de migdia un tercer cos que correspon a la sagristia. És una construcció on a la façana est es pot apreciar l'aparell constructiu de pedra irregular i a la part sud, es troba arrebossada i s'observa un rellotge de sol i una petita finestra a la part més oriental.

Observacions:

S'ha inventariat aquest edifici com a conjunt arquitectònic, tan mateix caldria tenir en compte que degut al seu origen medieval i del fet que es tracta d'una parròquia, caldria considerar el subsòl d'aquest edifici com a jaciment arqueològic.

Història

La primera notícia històrica data del 1101 quan formava part de la demarcació de Sau al voltant del Castell de Cornei o Cornell. La seva construcció cal situar-la en el moment de màxim apogeu de l'art romànic, coincidint amb el procés de feudalització i parroquialització del territori.

Als fogatges de 1553 diuen que hi a la parròquia hi vivien 9 famílies, 1 capellà i 8 laics. Dels noms citats encara en resten les actuals cases de El Crous de Sant Andreu, el Vilar, Torrents, Fogueres i Bancells.

Al segle XVII fou reformada i ampliada, en concret el 1624 es té constància que es construí el portal principal.

El 1687 el Bisbe de Vic, Antoni Pasqual realitzà una visita pastoral fet que ens permet saber que la propietat l'ostentava el Marquès d'Aitona, hi la parròquia disposava de 12 cases entre les que cita com a Benefici la Capella de Vallclara.

Al 1724 es té constància que el rector n'era Mateu Codina i que hi vivia l'Hilaria Rovira.

El 1776 es construí la torre del campanar.

Al 1782 hi havia 14 cases i 148 persones.

Al nomenclàtor de 1860 descriu l'església parroquial situada a 9 km de l'ajuntament.

Bibliografia

A.A.D.D. (2002). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Guàrdies-Savassona 2002. Inèdit. Espai Natural de Guàrdies-Savassona. Diputació de Barcelona.

A.A.D.D (1960). Nomenclàtor de la província de Barcelona, 1860. Madrid. Impremta de José M Ortiz, 1860.

Fitxa de Patrimoni Arqueològic i Arquitectònic de Vilanova de Sau. Servei d'Arqueologia i Paleontologia de Catalunya. Generalitat de Catalunya.

ORRA, Joan. Recull de l'Arxiu Episcopal de Vic. Inèdit. Vilanova de Sau. Inèdit.

